

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 25/2020 (68)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ ΡΙΚ ΕΝΑ)
(εφεξής «το Ίδρυμα»)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 29 ΙΟΥΛΙΟΥ 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Χρυσώς Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Τα Μέλη της Αρχής κ.κ. Τάσος Κυρμίτσης και Αγγελική Λαζάρου, ειδοποιήθηκαν κανονικά για τη συνεδρία αλλά δεν παρευρέθηκαν για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την, από μέρους του Ιδρύματος, πιθανή παράβαση του **άρθρου 19(5)(α)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

19(5)(α) Το Ίδρυμα έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ότι οι τηλεοπτικές εκπομπές του δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **7/5/2020**, έθεσε ενώπιον του Ιδρύματος τη διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην

Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Η διερευνώμενη παράβαση, η οποία τέθηκε ενώπιον του Ιδρύματος, εκτίθεται στο υποστοιχείο που ακολουθεί:

- 1. Στις 4/1/2020 (ημέρα Σάββατο),** μεταξύ των ωρών **10:00-12:30**, το Ίδρυμα μετέδωσε με τη σήμανση **(K)** και την ένδειξη **(E)** επεισόδια της σειράς «**Χάλκινα Χρόνια**», τα οποία περιείχαν σκηνές αδικαιολόγητης βίας, οι οποίες ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, κατά παράβαση του **άρθρου 19(5)(α)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Στο πλαίσιο των πιο πάνω επεισοδίων μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

******* Ο Άνθιμος και η Μερόπη συζητούν. Ο Άνθιμος πλησιάζει τη Μερόπη (η οποία κάθεται) και την αρπάζει από τον λαιμό. Η γυναίκα ξαφνιάζεται. Με τα χέρια του γύρω από τον λαιμό της να την πιέζουν, ο Άνθιμος τραβάει τη Μερόπη και τη σηκώνει όρθια. Η Μερόπη λέει στον Άνθιμο ότι δεν αναπνέει. Του ζητά ξανά και ξανά να την αφήσει. Δεν μπορεί να αντιδράσει. Ο Άνθιμος πιέζει τον λαιμό της και με τα δύο του χέρια. Ζητά από τη Μερόπη κάποιες απαντήσεις. Μεταξύ άλλων, ανταλλάζουν τα εξής λόγια:

-Περιμένω Μερόπη. Καρτερώ μίαν απάντηση.

-Εν αλήθεια που σου λαλώ. Εν μόνη μου που έμαθα ό,τι έμαθα.

-Εν σου πιστεύω.

-Ε τότε πνίξε με. Εν θα πιάεις άλλην απάντηση που λλόου μου.

[Μεταδίδονται ήχοι δύσπνοιας]

Η Μερόπη απαντά στις ερωτήσεις του Άνθιμου. Σε κάποιο σημείο λέει (πιο δυνατά) «εν αναπνέω». Ο άντρας της αφήνει τον λαιμό και την σπρώχνει σε διπλανό κάθισμα. Η Μερόπη κρατάει τον λαιμό της και αναπνέει με δυσκολία. Ο Άνθιμος φωνάζει στη Μερόπη να πάει μέσα. Εκείνη του λέει ότι δεν θέλει να φύγει από το χωριό. Τότε ο Άνθιμος, μεταξύ άλλων, της λέει «Μες τούντο χωρκόν με την οικογένεια σου τζιαι τη μάμμα σου εν να μείνεις μόνο μες τον οικογενειακό σας τάφο τζιαι άμαν το θέλω εγώ. Εκατάλαβες;». Στη συνέχεια την τραβά με το ζόρι και τη σηκώνει όρθια. Η Μερόπη παρακαλά τον Άνθιμο να μην την κλειδώσει. Του λέει ότι δεν αντέχει άλλο, ότι δεν μπορεί, ότι δεν θέλει. Ο Άνθιμος τη σπρώχνει με το ζόρι σε διπλανό χώρο και την κλειδώνει. Η Μερόπη κτυπά δυνατά την πόρτα και του φωνάζει να της ανοίξει. Ο Άνθιμος γελά.

*** Η Στυλλού και ο Άνθιμος συζητούν. Η Στυλλού φεύγει από το δωμάτιο και στον χώρο εισέρχεται άντρας ο οποίος ακινητοποιεί τον Άνθιμο (του οποίου το «πραγματικό» όνομα είναι τελικά Αρτέμης) στην καρέκλα που κάθεται. Ανοίγει η πόρτα και στον χώρο εισέρχονται και άλλοι άντρες. «Πόψε εν να πιερώσεις για ούλλα όσα έκαμες» λέει ο Γιακουμής και πιάνει στο χέρι του μαχαίρι. «... Ήντα εσκότωσες την γεναίκα μου τζιαι την μάνα μου;» ρωτά. Ο Αρτέμης αρνείται. Ο Γιακουμής καρφώνει το μαχαίρι στο πόδι του Αρτέμη και εκείνος βγάζει κραυγή πόνου. Ο Γιακουμής ρωτά «Πού την έθαψες; Την γεναίκα μου ... πού την έθαψες;» και στη συνέχεια κτυπά στο σημείο της πληγής του Αρτέμη. Ο Αρτέμης βγάζει κραυγές πόνου. «Μες σ' ένα χωράφι ... τζι ύστερα έκρουσα το κουφάρι για να μεν το έβρουν» απαντά. Στον χώρο εισέρχονται γυναίκες. Ο Αρτέμης είναι φοβισμένος. Άλλος άντρας, ο Στρατής, ανασύρει μαχαίρι. «Εσσιεις να πιερώσεις για ούλλα όσα έκαμες ...» λέει ο Θεοτής. [Εν τω μεταξύ η σκηνή πλαισιώνεται από μουσική αγωνίας] Ο Αρτέμης φοβισμένος παρακαλεί να τον αφήσουν να φύγει με αντάλλαγμα λεφτά. Ο Σωτηρκάς πλησιάζει τον Αρτέμη, περνά το χέρι του γύρω από τον λαιμό του, ανασύρει μαχαίρι το οποίο κρατά κοντά στον Αρτέμη και λέει «Τα κακά που 'καμες εν πιερώνονται με ριάλια». Ο Αρτέμης παρακαλεί για βοήθεια. Κλαίει και φωνάζει. Ο Γιακουμής του λέει «... Εν η δική σου η σειρά 'πόψε». Το μαχαίρι του Σωτηρκά στρέφεται προς τον Αρτέμη. Μεταδίδεται πλάνο γυναίκας να κρατά επίσης μαχαίρι. Η σκηνή σκοτεινιάζει. Σχεδόν όλοι όσοι βρίσκονται στο δωμάτιο μαζεύονται σε κύκλο γύρω από τον Αρτέμη. [Η σκηνή εξακολουθεί να πλαισιώνεται από μουσική αγωνίας] Αν και σκοτεινά, διακρίνεται χέρι άντρα να εκτελεί κίνηση καρφώματος. Πιο μετά παρακολουθούμε μία εκ των γυναικών να εισέρχεται στο σπίτι της και να πλένει με νερό τα ματωμένα χέρια της. Στη λεκάνη που τα πλένει διακρίνεται το κόκκινο, από τα αίματα, νερό. Στο σπίτι που έγινε το ομαδικό έγκλημα προσπαθούν να ξεφορτωθούν το πτώμα. [Η σκηνή πλαισιώνεται από μουσική μυστηρίου και αγωνίας] «... που εν πάμεν να τον πετάξουμεν; ...» ρωτά ο Σωτηρκάς. «Να τον σύρουμεν

που κανά γκρεμό, όπως έκαμεν της μάνας μου» λέει ο Γιακουμής. «Για να τον κρούσουμε, όπως έκαμεν της Φλώρικας μου» λέει η Βαρβαρού. «Για να τον πετάξουμε που κανένα γκρεμό ...» «Σωτηρικά αν ένει πήαινε φέρ' το αυτοκίνητο να τον βάλουμε μέσα να πάμεν έξω του χωρκού να τον θάψουμε μες σε κανένα δάσος» λέει ο Στρατής.

Το Ίδρυμα, με επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή του κ. Γρηγόρη Μαλιώτη, ημερομ. **11/5/2020 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε γραπτώς τις θέσεις, εξηγήσεις και/ή παραστάσεις του.

Σημειώνεται ότι το Ίδρυμα δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενόπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών θέσεων του Ιδρύματος, ως η επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή του ημερομ. 11/5/2020, έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή τα επίμαχα επεισόδια της σειράς «Χάλκινα Χρόνια» και κρίνουμε ότι:

Στις **4/1/2020 (ημέρα Σάββατο)**, μεταξύ των ωρών **10:00-12:30**, το Ίδρυμα μετέδωσε με τη σήμανση **(Κ)** και την ένδειξη **(Ε)** επεισόδια της σειράς «Χάλκινα Χρόνια», τα οποία περιείχαν σκηνές αδικαιολόγητης βίας, οι οποίες ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, κατά παράβαση του **άρθρου 19(5)(α)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα)

(Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθενται στις σελ. **2-4** της παρούσας).

Σε σχέση με τους παρακάτω ισχυρισμούς ή/και θέσεις του Ιδρύματος, ως η επιστολή του ημερομ. 11/5/2020, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Η σειρά όπως γνωρίζετε είναι σειρά εποχής και πραγματεύεται τα ταραχώδη χρόνια μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο, που οδηγούν σταδιακά στα χρόνια πριν τον απελευθερωτικό αγώνα του 1955. Αντιλαμβάνεστε ότι η εποχή ήταν δύσκολη, με τους δικούς της νόμους και κώδικες ηθικής, που κατά την σημερινή εποχή μπορεί να φαντάζουν βάνουσοι και σκληροί. Στόχος μας είναι η όσο το δυνατόν πιο πιστή απεικόνιση της εποχής, με γνώμονα βέβαια πάντα ένα καλό καλλιτεχνικό αποτέλεσμα και στα πλαίσια πάντα της τηλεοπτικής μετάδοσης.

Η Αρχή χαιρετίζει την μετάδοση από το Ίδρυμα σειρών εποχής που πραγματεύονται και μεταφέρουν στο τηλεοπτικό κοινό άγνωστες ενδεχομένως εποχές, ως επίσης και την προσπάθεια του να απεικονίσει την εκάστοτε ιστορική περίοδο όσο το δυνατόν πιο πιστά. Υπενθυμίζει ωστόσο στο Ίδρυμα ότι, σε ώρες που και ανήλικοι παρακολουθούν τηλεόραση,

το περιεχόμενο των προγραμμάτων του δεν πρέπει να περιλαμβάνει υλικό (οπτικό ή/και λεκτικό) που ενδέχεται να βλάψει σοβαρά την ανάπτυξη των ανηλίκων. Στην προκειμένη περίπτωση, το Ίδρυμα μετέδωσε σκηνές αδικαιολόγητης βίας πρωινές ώρες Σαββάτου, ώρες δηλαδή που ανήλικοι ενδέχεται να είναι στο σπίτι και να παρακολουθούν τηλεόραση.

Σε σχέση με τους παρακάτω ισχυρισμούς ή/και θέσεις του Ιδρύματος, ως η επιστολή του ημερομ. 11/5/2020, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Όντως, μπορεί οι συγκεκριμένες σκηνές να μην έπρεπε να μεταδοθούν την συγκεκριμένη ώρα, παρόλο που θεωρήσαμε ότι το γεγονός πως δεν δείχναμε ούτε την δολοφονία(η οποία έγινε κατά το fade to black), ούτε και σε κοντινά το μαχαίρωμα, μας το επέτρεπε. Πάντα όταν έχουμε τέτοιου είδους σκηνές φροντίζουμε όταν μεταδίδονται Δευτέρα ως Πέμπτη στις 2100 που είναι η ώρα Α' μετάδοσης της σειράς(prime time), σε περιόδους σχολείου, να βάζουμε την ένδειξη 12, ενώ την Παρασκευή που η ζώνη τηλεθέασης για τα παιδιά είναι μέχρι τις 2200, να τις αποφεύγουμε εξ ολοκλήρου στο επεισόδιο εκείνης της μέρας.

Η Αρχή κρίνει ότι η ώρα μετάδοσης των επίμαχων επεισοδίων της σειράς, ουδόλως ήταν κατάλληλη για τη συμπερίληψη και προβολή σκηνών ως αυτών που περιγράφονται στα γεγονότα της υπόθεσης. Σκηνή βίας στην οποία, μεταξύ άλλων, άντρας αρπάζει, κρατά και πιέζει γυναίκα από τον λαιμό, πέραν του ότι ενδέχεται να φοβίσει και γενικότερα να βλάψει τους ανήλικους, αποτελεί επικίνδυνη συμπεριφορά η οποία είναι δυνατόν να γίνει αντικείμενο μίμησης από το τηλεοπτικό κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των ανηλίκων.

Εξίσου επιβλαβές για την ανάπτυξη των ανηλίκων ενδέχεται να είναι και το οπτικοακουστικό υλικό το οποίο μεταδόθηκε στο πλαίσιο της σκηνής του ομαδικού εγκλήματος. Απλή και μόνο ανάγνωση των γεγονότων, αποδεικνύει ότι η εν λόγω σκηνή βίας κατ' ουδένα λόγο δεν έπρεπε να μεταδοθεί σε ώρες που και οι ανήλικοι παρακολουθούν τηλεόραση (ή/και στο πλαίσιο προγράμματος που έφερε τη σήμανση «Κ»). Η Αρχή κρίνει ότι η χρήση της τεχνικής «fade to black» ή/και η αποφυγή μετάδοσης κοντινών πλάνων τη στιγμή του μαχαιρώματος, ως το Ίδρυμα επικαλείται, ουδόλως αναιρούν την αξιολόγηση της σκηνής ως «ακατάλληλης για ανήλικους». Η Αρχή, στηριζόμενη στο περιεχόμενό της, κρίνει ότι η εν λόγω σκηνή ήταν ακατάλληλη στο σύνολο της και όχι μόνο στα σημεία για τα οποία γίνεται λόγος από το Ίδρυμα.

Η Αρχή τονίζει ότι, σε περιπτώσεις όπως η παρούσα, δηλαδή επαναπροβολής προγραμμάτων σε ώρες που και οι ανήλικοι παρακολουθούν τηλεόραση, το Ίδρυμα θα πρέπει να προβαίνει σε αναπροσαρμογή του περιεχόμενου των προγραμμάτων, ώστε αυτά να ανταποκρίνονται στη νέα ώρα και σήμανση με την οποία μεταδίδονται.

Η Αρχή έχει επανειλημμένα υποδείξει στο Ίδρυμα ότι επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικό σε σχέση με στα όσα μεταδίδει σε ώρες που και οι ανήλικοι παρακολουθούν τηλεόραση, προκειμένου να μη στιγματιστεί ανεπανόρθωτα η παιδική ψυχή. Πολυάριθμες έρευνες καταδεικνύουν τον σημαντικό ρόλο της τηλεόρασης στη ζωή των ανηλίκων, ως επίσης και την επίδραση της στην κοινωνική τους συμπεριφορά και ανάπτυξη. Η επιρροή που μπορεί να ασκήσει η τηλεόραση στους ανήλικους είναι μεγάλη και ως εκ τούτου οι τηλεοπτικοί οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα όσα μεταδίδουν σε ώρες που ενδέχεται να παρακολουθούν τηλεόραση και οι ανήλικοι.

Σε σχέση με τους παρακάτω ισχυρισμούς ή/και θέσεις του Ιδρύματος, ως η επιστολή του ημερομ. 11/5/2020, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Ως γνωστό η σειρά αυτή επαναλαμβάνεται αυτή την ώρα με υπότιπλους με σκοπό να την παρακολουθούν και άτομα με προβλήματα ακοής το οποίο το ΡΙΚ θεωρεί καθήκον του.

Η Αρχή χαιρετίζει την πιο ενέργεια του Ιδρύματος. Ωστόσο υπενθυμίζει στο Ίδρυμα ότι, ταυτόχρονα με την υποχρέωση του να μεταδίδει προγράμματα τα οποία να γίνονται καταληπτά από άτομα με οπτική ή/και ακουστική αναπηρία, έχει επίσης υποχρέωση να προστατεύει τους ανήλικους από προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή/και ηθική ανάπτυξή τους.

Σε σχέση με τους παρακάτω ισχυρισμούς ή/και θέσεις του Ιδρύματος, ως η επιστολή του ημερομ. 11/5/2020, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Ως εκ τούτου, απολογούμαστε για την παράλειψή μας να αφαιρεθούν οι συγκεκριμένες σκηνές, με αποτέλεσμα να μεταδοθούν Σάββατο πρωί (μέρα κατά την οποία μεταδίδονται σε επανάληψη τα επεισόδια της βδομάδας) και δεσμευόμαστε πως από τούδε και στο εξής, αν υπάρχουν τέτοιες σκηνές δεν θα μεταδίδονται καθόλου στην επανάληψη. Είτε θα μοντάρονται και θα αφαιρούνται από το επεισόδιο, είτε θα αφαιρείται ολόκληρο το επεισόδιο, αφού αντιλαμβάνεστε υπάρχουν περιπτώσεις που δεν θα βγαίνει καθόλου νόημα αν αφαιρεθούν κάποιες μόνο σκηνές, οι οποίες μπορεί να είναι πολύ σημαντικές για το νόημα και την εξέλιξη της δράσης και πλοκής του συγκεκριμένου επεισοδίου.

Καταληκτικά, ευελπιστούμε προς μια άριστη συνεργασία με την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, καθώς ως Κρατική Ραδιοτηλεόραση λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη μας τους κώδικες και νόμους της Αρχής, έχοντας πάντα γνώμονα το καλύτερο και αρτιότερο τηλεοπτικό προϊόν για τον Κύπριο πολίτη.

Η Αρχή χαιρετίζει την απολογία του Ιδρύματος και την πρόθεση του για εποικοδομητική συνεργασία. Η Αρχή αναμένει από το Ίδρυμα την άμεση εφαρμογή των πιο πάνω δεσμεύσεών του.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση του **άρθρου 19(5)(α)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Η Αρχή έχει δώσει στο Ίδρυμα το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υπόθεσης, η Αρχή δίνει στο Ίδρυμα την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί το Ίδρυμα, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει. Η υποβολή των απόψεων του Ιδρύματος, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Σε περίπτωση που το Ίδρυμα επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, καλείται όπως υποβάλει στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας απόφασης.

Σε περίπτωση που το Ίδρυμα επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, καλείται όπως πληροφορήσει την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας απόφασης, ότι επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικής κύρωσης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.Kov.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 25/2020 (68)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ (ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ ΡΙΚ ΕΝΑ)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2021

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Η κ. Αγγελική Λαζάρου, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε λόγω απουσίας της στο εξωτερικό.

Το Μέλος της Αρχής κ. Τάσος Κυρμίτσης, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της παρούσας υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

Εκ μέρους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου: ο Δικηγόρος κ. Αυγουστίνος Τσάρκατζης και η Ανώτερη Λειτουργός Προγραμμάτων της Τηλεόρασης του ΡΙΚ κ. Εύη Παπαμιχαήλ.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **29 Ιουλίου 2020**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του **άρθρου 19(5)(α)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

19(5)(α) Το Ίδρυμα έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ότι οι τηλεοπτικές εκπομπές του δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας.

Η Αρχή έδωσε στο Ίδρυμα το δικαίωμα να ακουστεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή διοικητικής κύρωσης, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί

Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υπόθεσης, η Αρχή έδωσε στο Ίδρυμα την ευκαιρία να ακουστεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης, για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή με επιστολή της, ημερομ. **9/9/2020**, κάλεσε το Ίδρυμα, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής διοικητικής κύρωσης γραπτώς και/ή προσωπικώς. Η Αρχή ενημέρωσε το Ίδρυμα ότι, εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της επιστολής και εάν επιθυμεί να τις υποβάλει προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, εντός ίδιας προθεσμίας, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τονίστηκε επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικής κύρωσης.

Το Ίδρυμα, με επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή του κ. Γρηγόρη Μαλιώτη, ημερομ. **5/10/2020**, ενημέρωσε την Αρχή ότι θα υποβάλει προσωπικώς απόψεις για σκοπούς επιβολής κύρωσης. Επίσης, μέσω της ίδιας επιστολής, το Ίδρυμα υιοθέτησε και επανέλαβε τις θέσεις του, ως η ταυτάριθμη επιστολή του ημερομ. 11/5/2020. Αντίγραφο της επιστολής του Ιδρύματος, ημερομ. 11/5/2020, επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**.

Η Αρχή με επιστολή της, ημερομ. **19/11/2020**, ενημέρωσε το Ίδρυμα για την απόφασή της, ημερομ. **18/11/2020**, ως ακολούθως:

«Ο τηλεοπτικός σας οργανισμός αιτήθηκε όπως εκπροσωπηθεί, για σκοπούς προφορικής ακρόασης, κατά την εξέταση των πιο πάνω υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον της Αρχής.

Λόγω της σοβαρής κατάστασης που έχει δημιουργηθεί εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού και με σκοπό την τήρηση όλων των απαιτούμενων μέτρων για προστασία της υγείας των μελών και του προσωπικού της Αρχής, καθώς επίσης και των εκπροσώπων των οργανισμών, η Αρχή δεν προχώρησε στον προγραμματισμό εξέτασης των υποθέσεων στις οποίες ο οργανισμός σας επιθυμεί να παραθέσει τις θέσεις του προφορικώς. Σημειώνεται ότι, λόγω και της μεγάλης αύξησης κρουσμάτων COVID-19 στην κοινότητα, οι συνεδρίες της Αρχής διεξάγονται -ως επί το πλείστον- μέσω τηλεδιασκέψεων.

Με στόχο την επιτάχυνση των διαδικασιών εξέτασης των ως άνω υποθέσεων η Αρχή, χωρίς σε καμία περίπτωση να αναιρεί ή να αμφισβητεί το θεμελιώδες δικαίωμά σας για φυσική παρουσία και προφορική ακρόαση, σας παρακαλεί όπως την ενημερώσετε γραπτώς και εάν είναι δυνατόν μέχρι την Τρίτη 24 Νοεμβρίου 2020, κατά πόσον ειδικά για αυτή τη δύσκολη για όλους περίοδο και μέχρι οι συνθήκες να το επιτρέψουν, θα μπορούσατε να αποδεχτείτε

την εισήγηση όπως ασκήσετε το δικαίωμα ακρόασής σας γραπτώς με την υποβολή, εκ μέρους σας, γραπτών παραστάσεων».

Το Ίδρυμα, με επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή του, ημερομ. **20/11/2020**, ενημέρωσε την Αρχή ότι αποδέχεται την εισήγησή της, ως η επιστολή της ημερομ. 19/11/2020, και θα υποβάλει γραπτώς τις απόψεις του.

Με επιστολή του ημερομ. **23/11/2020**, το Ίδρυμα υπέβαλε γραπτές απόψεις σχετικά με την παρούσα υπόθεση (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'**). Στην επιστολή του ωστόσο, ημερομ. 23/11/2020, το Ίδρυμα αναφέρει και τα εξής: « ... αν η Αρχή μπορεί να παραχωρήσει παράταση χρόνου στην εξέταση της υπόθεσης αυτής, εκ νέου επαναλαμβάνω τη δέσμευσή μας, αν κληθούμε σε ακρόαση, να δώσουμε προφορικά όποια εξήγηση μας ζητηθεί».

Δεδομένης και της πιο πάνω αναφοράς, η Αρχή με επιστολή της, ημερομ. **16/7/2021**, ζήτησε από το Ίδρυμα να αποσαφηνίσει τον τρόπο που επιλέγει να υποβάλει τις απόψεις του σε σχέση με την παρούσα υπόθεση, δηλαδή είτε γραπτώς (μέσω των ήδη υποβληθέντων απόψεών του για σκοπούς επιβολής κύρωσης, ημερομ. 11/5/2020 και 23/11/2020), είτε προσωπικώς. Μέσω της ίδιας επιστολής, η Αρχή υπενθύμισε στο Ίδρυμα ότι η επιλογή του τρόπου υποβολής των απόψεών του, ανήκει αποκλειστικά σε αυτό.

Με επιστολή του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή του, ημερομ. **16/7/2021**, το Ίδρυμα ενημέρωσε την Αρχή ότι επιθυμεί να υποβάλει και προσωπικώς απόψεις για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή με επιστολή της, ημερομ. **14/9/2021**, κάλεσε το Ίδρυμα να παραστεί στη συνεδρία της που θα πραγματοποιηθεί στις 23/9/2021, για να υποβάλει (και) προσωπικώς τις παραστάσεις του σε σχέση με την υπόθεση. Με την ίδια επιστολή η Αρχή διευκρίνισε ότι, αν οι εκπρόσωποι του Ιδρύματος παραλείψουν να εμφανιστούν ενώπιόν της, κατά την ορισθείσα ημερομηνία και ώρα, δύναται να προχωρήσει με την εξέταση της υπόθεσης και τη λήψη σχετικής απόφασης.

Στη συνεδρία της Αρχής, ημερομ. **23/9/2021**, παρευρέθηκαν εκ μέρους του Ιδρύματος, ο Δικηγόρος κ. Αυγουστίνος Τσάρκατζης και η Ανώτερη Λειτουργός Προγραμμάτων της Τηλεόρασης του ΡΙΚ κ. Εύη Παπαμιχαήλ.

Η Πρόεδρος της Αρχής κ. Ρόνα Πετρή Κασάπη, αφού ανάγνωση τον αριθμό της υπόθεσης, το επίμαχο πρόγραμμα και την παράβαση της υπόθεσης, έδωσε αμέσως τον λόγο στους εκπροσώπους του Ιδρύματος για να τοποθετηθούν.

Ο κ. Τσάρκατζης ενημέρωσε την Αρχή ότι θα τοποθετηθεί ο ίδιος και στη συνέχεια θα

συμπληρώσει και η κ. Παπαμιχαήλ, εάν επιθυμεί. Ο κ. Τσάρκατζης ανέφερε ότι ετοίμασε μια δισέλιδη τοποθέτηση, την οποία θα αναγνώσει ενώπιον της Αρχής και στη συνέχεια θα καταθέσει «για να διευκολύνει την Αρχή στη σύνταξη της απόφασής της». Ο κ. Τσάρκατζης, αφού ανάγνωσε τη γραπτή τοποθέτησή του, κατέθεσε αντίγραφο της (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΓ').

Στη συνέχεια ο λόγος δόθηκε στην κ. Παπαμιχαήλ, η οποία και απολογήθηκε εκ μέρους του Ιδρύματος. Η κ. Παπαμιχαήλ παραδέχτηκε ότι ήταν λάθος του ΡΙΚ, το οποίο ωστόσο έγινε εκ παραδρομής και όχι επί σκοπού. Διευκρίνισε ότι το πρόγραμμα ήταν σε επανάληψη και μεταδόθηκε σε λάθος ώρα, λόγω έλλειψης εσωτερικής συνεννόησης. Το ΡΙΚ, ανέφερε η κ. Παπαμιχαήλ, έχει λάβει μέτρα ώστε να μην επαναληφθεί παρόμοιο περιστατικό. Επίσης, πρόσθεσε, λαμβάνονται μέτρα ώστε και στο επεισόδιο της Παρασκευής, ημέρα που παρατείνεται η διάρκεια της οικογενειακής ζώνης, να μην μεταδίδονται σκηνές «που δεν ταιριάζουν».

Ακολούθως, η εκπρόσωπος του Ιδρύματος ανέφερε (ή/και επανέλαβε) τα εξής: «Αντιλαμβάνεστε ότι η φύση του προγράμματος, λόγω του ότι είναι εποχής και ήταν εποχές σκληρές γενικά, οι άντρες συμπεριφέρονταν άσχημα στις γυναίκες, δεν σημαίνει ότι το κάνουμε σαν πρότυπο, εάν ήταν σύγχρονο δεν θα το συζητούσα καθόλου, αλλά είναι τόσο εμφανές ότι είναι εποχής, δεν μπορεί κανένας να το παρεξηγήσει ότι είναι σύγχρονο, είναι περασμένες λανθασμένες συμπεριφορές μιας άλλης εποχής. Φροντίζουμε να είναι εκτός οικογενειακής ζώνης, εάν χρειαστεί, λόγω της πλοκής της σειράς να υπάρξει κάτι βίαιο, γιατί εάν έχετε κάτι λίγο υπόψη, υπάρχει και ένας αγώνας για να διωχθούν οι Άγγλοι από την Κύπρο, είναι ταραχώδεις εποχές, έχουν όπλα, έχουν εκρηκτικά, είναι η φύση της εκπομπής. Η προσπάθειά μας είναι να μη βάζουμε αυτού του τύπου σκηνές εντός οικογενειακής ζώνης, να μπαίνει η σωστή σήμανση και να μουν στη σωστή ώρα. Αυτό που έγινε ήταν λάθος».

Αφού ολοκλήρωσε την τοποθέτησή της η κ. Παπαμιχαήλ, η Πρόεδρος της Αρχής ρώτησε κατά πόσο η συγκεκριμένη σειρά εξακολουθεί να μεταδίδεται σε επανάληψη.

Στην ερώτηση της Προέδρου, η κ. Παπαμιχαήλ απάντησε ως ακολούθως: «Όχι, είναι μόνο μετά τις 09:00 και έχουμε μεταφέρει την επανάληψη του στο ΡΙΚ 2 στις 11:00 το βράδυ, για να συνεχίσουμε να βάζουμε και τους υπότιτλους που είχαμε υποσχεθεί και για τα κωφά άτομα, αλλά το μεταφέραμε αργά, εν πάση περιπτώσει. Δεν λέμε ότι δεν κάναμε λάθος, κάναμε, απολογούμαστε, θα φροντίσουμε να μην επαναληφθεί».

Η κ. Κασάπη ανέφερε ότι η Αρχή σημειώνει την απολογία και την παραδοχή του Ιδρύματος. Πρόσθεσε επίσης ότι η Αρχή χαιρετίζει τη μετάδοση τέτοιων προγραμμάτων, προπάντων από τη δημόσια τηλεόραση, διότι είναι και ιστορικής σημασίας και –ως λέχθηκε- μαθαίνουν και οι πιο νέοι άνθρωποι πώς ζούσαν οι παππούδες και οι γιαγιάδες τους. Ταυτόχρονα όμως,

πρόσθεσε η Πρόεδρος της Αρχής, δεν πρέπει να δίνονται λανθασμένα παραδείγματα. Η κ. Παπαμιχαήλ συμφώνησε απολύτως με την τοποθέτηση της κ. Κασάπη. Η κ. Κασάπη ανέφερε επίσης ότι η Αρχή σημειώνει το γεγονός ότι το Ίδρυμα δεν μεταδίδει πλέον το επίμαχο πρόγραμμα σε επανάληψη, σε ώρες που παρακολουθούν και παιδιά. Εάν θα μεταδοθεί, πρόσθεσε η Πρόεδρος, να είναι τουλάχιστον με τη σωστή σήμανση και εκτός οικογενειακής ζώνης, εάν σε αυτό εμπεριέχονται σκηνές που δεν είναι κατάλληλες.

Η κ. Κασάπη, αφού επιβεβαίωσε τους εκπροσώπους του Ιδρύματος ότι έχουν καταγραφεί όλες οι απόψεις τους, δήλωσε ότι (η ίδια) δεν έχει να προσθέσει οτιδήποτε περαιτέρω και κάλεσε τα υπόλοιπα Μέλη της Αρχής να υποβάλουν ερωτήσεις, εάν έχουν. Η Πρόεδρος, αφού διαπίστωσε ότι δεν υπάρχουν επιπλέον ερωτήσεις, ευχαρίστησε τους εκπροσώπους του Ιδρύματος και τους αποδέσμευσε.

Σε ό,τι αφορά στις απόψεις του Ιδρύματος, ως η επιστολή του ημερομ. 11/5/2020, οι οποίες και υιοθετούνται / επαναλαμβάνονται από το Ίδρυμα μέσω της επιστολής του ημερομ. 5/10/2020, η Αρχή παραπέμπει στην ταυτάριθμη απόφασή της, ημερομ. 29/7/2020, όπου και τοποθετείται σχετικά.

Όσον αφορά στην επιστολή του Ιδρύματος, ημερομ. 23/11/2020, η Αρχή κρίνει ότι έχει ήδη απαντήσει μέσω της απόφασής της, ημερομ. 29/7/2020, σε ίδιους ή/και παρόμοιους ισχυρισμούς του Ιδρύματος και ως εκ τούτου υιοθετεί και επαναλαμβάνει τις σχετικές τοποθετήσεις της.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς και/ή θέσεις του Ιδρύματος, ως η επιστολή του Δικηγόρου του, ημερομ. 23/9/2021 (η οποία διαβάστηκε και κατατέθηκε ενώπιον της Αρχής από τον ίδιο κατά τη συνεδρία επιβολής κύρωσης), η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Παρακαλώ όπως ληφθεί υπόψη ότι η τηλεοπτική σειρά «Χάλκινα Χρόνια» προβάλλεται από το ΡΙΚ εδώ και πέντε χρόνια, χωρίς να έχει προκληθεί προηγουμένως οποιαδήποτε παράβαση της σχετικής νομοθεσίας ένεκα προβολής της εν λόγω τηλεοπτικής σειράς. Η επίδικη μετάδοση, αποτελεί μεμονωμένο περιστατικό προβολής βίας στη συγκεκριμένη σειρά κάτι το οποίο θα πρέπει ληφθεί υπόψη από την Αρχή κατά την επιβολή διοικητικής κύρωσης.

Ο Λειτουργός της Αρχής που χειρίζεται την εκάστοτε υπόθεση συμπεριλαμβάνει στο ενημερωτικό σημείωμα που υποβάλλει στο στάδιο επιβολής κυρώσεων και στοιχεία για ίδιας φύσεως παραβάσεις από τον οργανισμό (στην προκειμένη περίπτωση το «Ίδρυμα») κατά τα τελευταία χρόνια. Τα εν λόγω στοιχεία, σε συνάρτηση και με τη βαρύτητα, τη διάρκεια, και

τη σοβαρότητα των παραβάσεων, τα οποία έχει ενώπιόν της η Αρχή, εξετάζονται και λαμβάνονται σοβαρά υπόψη πριν την επιβολή των οποιωνδήποτε κυρώσεων.

Στην προκειμένη περίπτωση τονίζεται ότι, κατά την περίοδο **10/12/2010-12/4/2019**, η Αρχή δεν μπορούσε να εξετάσει πιθανές παραβάσεις του άρθρου 19(5) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α, λόγω αφαίρεσης (κατά την τροποποίηση αρ. 117(I)/2010) του συγκεκριμένου άρθρου από εκείνα για τα οποία η Αρχή δύναται να ασκεί εποπτεία στο Ίδρυμα. Δεδομένων των πιο πάνω, είναι φυσικό και αναμενόμενο ότι, κατά την αναφερθείσα περίοδο, η Αρχή δεν έχει εξετάσει ούτε συνεπώς διαπιστώσει παραβάσεις του άρθρου 19(5) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α, συμπεριλαμβανομένων και παραβάσεων που σχετίζονται ή/και προκύπτουν από τη μετάδοση σκηνών αδικαιολόγητης βίας σε προγράμματά του.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς και/ή θέσεις του Ιδρύματος, ως η επιστολή του Δικηγόρου του, ημερομ. 23/9/2021:

Παρακαλώ να ληφθεί υπόψη ότι το ΡΙΚ χρησιμοποίησε τεχνικές ούτως ώστε να μην είναι τόσο ευδιάκριτη στο τηλεοπτικό κοινό η σκηνή της δολοφονίας. Με λίγα λόγια το ΡΙΚ στο μέτρο του δυνατού, για να μην χαθεί και το νόημα του συγκεκριμένου επεισοδίου, έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα, για να μην είναι τόσο ευδιάκριτες οι σκηνές βίας.

Η Αρχή παραπέμπει το Ίδρυμα στη σελ. 5 της ταυτάριθμης απόφασής της, ημερομ. 29/7/2020, όπου και τοποθετείται επί της χρήσεως της τεχνικής «fade to black» από το Ίδρυμα και/ή την αποφυγή μετάδοσης κοντινών πλάνων τη στιγμή του μαχαιρώματος του Αρτέμη. Επιπρόσθετα παραπέμπει ξανά το Ίδρυμα στα γεγονότα της υπόθεσης, απλή ανάγνωση των οποίων αποδεικνύει μετά βεβαιότητας ότι το Ίδρυμα δεν «έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα, για να μην είναι τόσο ευδιάκριτες οι σκηνές βίας, στο μέτρο του δυνατού», ως ο Δικηγόρος του Ιδρύματος, με υπερβολή, ισχυρίζεται πιο πάνω και ότι τα περιορισμένα τεχνικά μέτρα που λήφθηκαν, εκ μέρους του Ιδρύματος, δεν ήταν αρκετά ώστε να αποτρέψουν τη μετάδοση ακατάλληλου οπτικοακουστικού υλικού. Εν πάση περιπτώσει, η Αρχή υπενθυμίζει τόσο την απολογία όσο και την παραδοχή του Ιδρύματος, μεταξύ άλλων και από την Ανώτερη Λειτουργό Προγραμμάτων της Τηλεόρασης του ΡΙΚ, κ. Εύη Παπαμιχαήλ.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς και/ή θέσεις του Ιδρύματος, ως η επιστολή του Δικηγόρου του, ημερομ. 23/9/2021, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Περαιτέρω, παρακαλώ όπως λάβετε υπόψη τη άμεση απολογία του σταθμού, η οποία έλαβε χώρα με επιστολή του κ. Μαλιώτη ημερ.11/5/20, η δε άμεση παραδοχή και απολογία, όπως πολύ καλά γνωρίζετε είναι ένας σοβαρός μετριαστικός παράγοντας που θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας κατά την επιβολή της διοικητικής κύρωσης. Έχει επανειλημμένα τονιστεί ότι η παραδοχή πρέπει να αμείβεται με σχετική έκπτωση στην ποινή. Αυτό ενθαρρύνει τους αδικοπραγούντες να παραδέχονται ενοχή με αποτέλεσμα να μην σπαταλείται πολύτιμος χρόνος στην εκδίκαση υποθέσεων **(βλ. Χαρτούπαλλος v. Δημοκρατίας (2002) 1 AAD 28).**

Η Αρχή έχει γνώση του περιεχομένου της πιο πάνω απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, την οποία σέβεται και ουδόλως αμφισβητεί. Ως πολλές φορές έχει αναφερθεί, κάθε απόφαση της Αρχής, είναι σύμφωνη με τη νομολογία των Κυπριακών και Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων. Η Αρχή, σε όλες τις ενώπιόν της υποθέσεις, πάντοτε λειτουργεί έχοντας γνώση της Νομολογίας. Ωστόσο, υπενθυμίζεται στο Ίδρυμα ότι οι επιβληθείσες κυρώσεις προκύπτουν μέσα από αξιολόγηση πληθώρας παραγόντων, όπως είναι η φύση, η βαρύτητα, η διάρκεια και η σοβαρότητα έκαστης παράβασης. Επίσης υπενθυμίζεται ότι η κάθε απόφασή της, προκύπτει μέσα από αξιολόγηση των γεγονότων της υπόθεσης (πραγματικών και νομικών), τα οποία και διαφέρουν σε κάθε περίπτωση, ως επίσης και μέσα από στάθμιση των δικαιωμάτων που διακυβεύονται σε κάθε υπόθεση, μεταξύ άλλων, του δικαιώματος των ανηλίκων να παρακολουθούν τηλεόραση πρωινό Σαββάτου, χωρίς να γίνονται δέκτες τηλεοπτικής βίας.

Σε ό,τι αφορά στους πιο κάτω ισχυρισμούς και/ή θέσεις του Ιδρύματος, ως η επιστολή του Δικηγόρου του, ημερομ. 23/9/2021:

Περαιτέρω, παρακαλώ όπως λάβετε υπόψη το γεγονός ότι έχουν παρέλθει σχεδόν 2 χρόνια από τότε που μεταδόθηκε το επίδικο επεισόδιο. Είναι πάγια νομολογία των Δικαστηρίων μας ότι αποτελεί μετριαστικό παράγοντα η παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος από την διάπραξη κάποιου αδικήματος και του χρόνου επιβολής της τιμωρίας. Στην υπόθεση **Αντώνης Βασιλείου v. Δημοκρατίας Ποινική Έφεση αρ.6937**, το Ανώτατο Δικαστήριο τόνισε τα εξής: «Η αποτίμηση κατά το πέρας της διαδικασίας της καθυστέρησης ως παράγοντα ελαφρυντικού της ποινής τείνει να μετριάσει την απόσταση που δημιουργείται, ως προς το άτομο του παραβάτη, μεταξύ του χρόνου που διαπράττεται το αδίκημα και του χρόνου τιμωρίας του».

Η Αρχή επισημαίνει ότι εξετάζει υποθέσεις και επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις ακολουθώντας τις διαδικασίες, όπως αυτές καθορίζονται από τη νομοθεσία της. Ταυτόχρονα, ως διοικητικό όργανο, οφείλει να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(I)/99 και την υπάρχουσα νομολογία των Κυπριακών Δικαστηρίων σε πλείστα όσα θέματα, όπως σύνθεσης και λήψης αποφάσεων κατά τα διάφορα στάδια της ενώπιόν της διαδικασίας.

Το διοικητικό όργανο πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, να ασκεί την αρμοδιότητά του μέσα σε εύλογο χρόνο. Ο εύλογος χρόνος δεν είναι έννοια αμιγώς χρονολογική. Ο καθορισμός του εύλογου χρόνου, σύμφωνα πάντα με το άρθρο 10 του εν λόγω Νόμου, εξαρτάται από τις εκάστοτε ειδικές συνθήκες.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ως επίσης και τον μεγάλο αριθμό υποθέσεων που η Αρχή καλείται να εξετάσει αυτεπάγγελτα ή κατόπιν παραπόνων, ως επίσης και τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν τα τελευταία χρόνια λόγω της πανδημίας του ιού Covid19 και της συμμόρφωσης προς τα υγειονομικά πρωτόκολλα, το διαρρέυσαν διάστημα από τη διάπραξη της επίδικης παράβασης μέχρι την τελική απόφαση της Αρχής, ήταν το ευλόγως και δικαιολογημένα αναγκαίο.

Εν πάση περιπτώσει, στην υποδειχθείσα από τον Δικηγόρο του Ιδρύματος υπόθεση Αντώνης Βασιλείου ν. Δημοκρατίας Ποινική Έφεση αρ. 6937, εκτός του ότι αυτή αναφέρεται σε ποινικές υποθέσεις, όπως σαφώς συνάγεται από το περιεχόμενό της, ο λόγος για τον οποίο συνήθως προσμετρά η καθυστέρηση είναι η μεταβολή των συνθηκών του παραβάτη, κάτι που προφανώς δεν ισχύει στην παρούσα υπόθεση.

Δεδομένων των πιο πάνω, η Αρχή δεν κάνει δεκτό τον ισχυρισμό του Ιδρύματος περί παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος από τη διάπραξη της παράβασης.

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό της κ. Παπαμιχαήλ, ο οποίος τέθηκε κατά τη συνεδρία επιβολής κύρωσης, ότι η μετάδοση των επίμαχων σκηνών οφείλεται σε λάθος του Ιδρύματος που προέκυψε λόγω έλλειψης εσωτερικής συνεννόησης, το οποίο ωστόσο έγινε εκ παραδρομής και όχι επί σκοπού, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Το Ίδρυμα έχει την απόλυτη συντακτική ευθύνη των προγραμμάτων που μεταδίδει στο ραδιοτηλεοπτικό κοινό της Κύπρου. Η μετάδοση σκηνών αδικαιολόγητης βίας πρωινές ώρες Σαββάτου (ώρες δηλ. που και ανήλικοι ενδέχεται να παρακολουθούν τηλεόραση), έστω και «εκ παραδρομής», είναι μια πολύ σοβαρή παράβαση, η οποία ενδέχεται να έχει συνέπειες στη σωματική, πνευματική ή/και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων. Γι' αυτό και οι οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί σε σχέση με το περιεχόμενο που επιλέγουν να

μεταδώσουν εντός οικογενειακής ζώνης. Η εκ παραδρομής μετάδοση του επίμαχου υλικού από το Ίδρυμα ουδόλως δικαιολογεί ή/και αναιρεί τη διαπιστωθείσα παράβαση, ούτε και περιορίζει πιθανές συνέπειες στους ανήλικους τηλεθεατές που ενδεχομένως να παρακολούθησαν το επίμαχο υλικό.

Σε ό,τι αφορά σε άλλες θέσεις ή/και απόψεις της κ. Παπαμιχαήλ, ως αυτές εκφράστηκαν προσωπικά από την ίδια στη συνεδρία επιβολής κύρωσης, ημερομ. 23/9/2021, η Αρχή κρίνει ότι έχει ήδη τοποθετηθεί σε ίδιες ή/και παρόμοιες θέσεις εκπροσώπων του Ιδρύματος, γι' αυτό και δεν υπεισέρχεται ξανά σε αυτές.

Η Αρχή χαιρετίζει τη λήψη μέτρων από το Ίδρυμα, ώστε να μην παρατηρηθεί ξανά παρόμοιο περιστατικό. Χαιρετίζει επίσης τη λήψη μέτρων σε σχέση με το επεισόδιο της Παρασκευής (ημέρα που η λήξη της οικογενειακής ζώνης παρατείνεται κατά μια ώρα), τη μεταφορά της επανάληψης της εν λόγω σειράς σε ώρες που πιθανότατα δεν παρακολουθούν τηλεόραση και ανήλικοι, ως επίσης και τη διαβεβαίωση του Ιδρύματος, ότι παραμένει προσηλωμένο στη συμμόρφωσή του με την κείμενη νομοθεσία.

Υπό το φως των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και όλων των γραπτών και προφορικών απόψεων του Ιδρύματος για σκοπούς επιβολής κύρωσης, ως επίσης και τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα της παράβασης, αποφασίζει να επιβάλει στο Ίδρυμα, για την παράβαση του **άρθρου 19(5)(α)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), που έγινε στις **4/1/2020**, το διοικητικό πρόστιμο των **€3.000**.

Το Ίδρυμα καλείται να καταβάλει στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€3.000** που του έχει επιβληθεί, μέσα σε τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτό της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.Kov.